

ՔՐԻՍՈՍ ՄՆԱԻ ԵՒ ՅԱՅՏՆԵՑԱԻ ՕՐՀՆԵԱԼ Է ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՆ ՔՐԻՍՈՍԻ

Ահա այս օրուան կարգախօսը - յայտարարել որ քու եւ ինձ համար այսօր ծնաւ Յիսուս անուանեալ մանուկը Յուդայի երկրին Բերդեհէմ ժաղաքին մէջ: Ուրախանանք եւ շնորհաւորեն զիրար այս շնորհարեր լուրով: Մանուկ մըն է ան որ երկու հազար տարիներէ ի վեր իր ներկայութիւնը տեսանելի եւ խօսքը լսելի կը դարձնէ մարդկային կեանին ամէն երեսներուն վրայ: Մանուկ մըն է ան որ սիրելի է եւ արժանի պաշտամունքի, վասնզի ան Որդին է մեր երկնաւոր Աստուծոյ:

Ծնաւ մանուկ Յիսուսը Մարիամ կոյսէն եւ դարձաւ մարդ կատարեալ առանց կորսցնելու իր Աստուածութիւնը: Եկաւ իր լայն ուսերուն վրայ բառնալու մարդու մեղքին ծանր բեռը: Եկաւ բժշկելու հիւանդը, սրբելու արցունելը սգացողին, լոյս տարու կոյրին, բանալու ականչը խուլին: Բայց ասոնցմէ աւելի վեր եւ աւելի կարեւոր յիշեցնելու որ Հայր Աստուած կը սիրէ իր ստեղծած մարդ արարածը եւ կ'ընձայ անոր փրկութիւնը:

Ահա թէ ինչու ծնաւ Յիսուս մանուկը: Ահա թէ ինչու բոլորս ալ՝ առանց բացառութեան, պէտք է ուրախանանք որովհետեւ մեր մեղաւորութեան պատճառաւ կորսուածութիւնէ եղնելով՝ գտնուած ենք, եւ յոյս ունինք որ այլեւս չարին դէմ, փորձութեան դէմ կոռելու կարողութիւնը տրուած է մեզի:

Յիսուսի ծնունդով Հայր Աստուած ինչզին յայտնարերեց մարդկութեան, ըսելու թէ որքան պիտի ուզէր որ ան՝ մարդկութիւնը, վերադառնար իր մօտ երկնելի բարիքները վայելելու եւ յախտենական կեանքին արժանի ըլլալու:

Յիսուսի անձին մէջ, խօսին եւ գործին մէջ կար մատը Հայր Աստուծոյ: Այս իրողութիւնը Յիսուս բանիցս հաստատեց իր խօսով «Ես եւ Հայրը մէկ ենք» ըսելով: Ահա թէ ինչու բոլորս ալ ուրախանալու ենք որովհետեւ մեզ ստեղծող Հայրը հեռու չէ մեզմէ, կը սիրէ մեզ սրտովին, եւ միշտ մեր հետն է:

Հայց եկեղեցւոյ հայրապետները անցեալ դարերուն իրենց յօրինած աղօրքներով եւ շարականներով փառարանած են այս մանկան ծնունդը եւ աստուածայայտնութիւնը: Մենք այսօր, կը սմանչանանք անոնց ստեղծագործութեանց վրայ եւ շնորհակալ կ'ըլլանի թէ որքան բախտաւոր ենք որ այսպիսի նախահայրեր ունեցած ենք որոնք հարստացուցած են մեր հոգեւոր ժառանգութիւնը: Վստահօրէն, երբ կը կարդանի այդ աղօրքները եւ կը լսենք շարականներու երգեցողութիւնը մեր հոգիները կը հրճուին եւ կ'ուրախանան: Եւ մենք փառ կու տանի Աստուծոյ որ մեր փոքր ազգ աննկատ չէ բողած եւ առատօրէն բաշխած է իր շնորհները այսպիսի հայրապետներու հոգիներուն:

Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ: Մեանչելի եւ օրինեալ յայտնութիւն է այս որու նամրով Յիսուս իշաւ իր երկինքէն երեշտակներու երգերով բազմելու մսուրի գահին վրայ, ընդունելու հովիներն ու իմաստուն բագաւորները՝ հեռաւոր երկիրներէ եկած, որոնք կը բերէին իրենց խորիդաւոր նուերները այս մանկան առ ի նշան Անոր բագաւորութեան եւ բահանայութեան: Մենք այսօր, ի՞նչ կու տանի Անոր: Վստահօրէն, Յիսուս մանուկը ոչ մէկ բանի պէտքը ունի, վասն զի իրն է

ամբողջ աշխարհն ու տիեզերքը: Հաւագոյնը որ կրնանք տալ պիտի ըլլայ մեր սէրն ու պաշտամունքը իրեն, իսկ եղայրական եւ սիրոյ փոխյարաբերութիւնը իրարու նկատմամբ, որպէս զի խաղաղութիւնը տիրէ աշխարհի վրայ ի մէջ մարդկան:

Ասկէ աւելի մեծ եւ արժէքաւոր նուէր չկայ, վասն զի այդ ընելով սկիզբը դրած պիտի ըլլանք Աստուծոյ հեղինակաւոր բագաւորութեան հաստատման: Այդ ընելու պարագային անհամաձայնութիւնները պիտի վերնան, պատերազմները պիտի դադրին եւ համայն մարդկութիւնը պիտի ապրի անվախ, ստեղծագործ, համերաշխ:

Ահա այսպէս երգեցին երկինքի հրեշտակները եւ ի տես մսուրին մէջ հանգչող մանկան - «Փառք ի բարձունս Աստուծոյ, ի յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդկի հանութիւն»: Եկէ, մենք ալ բարձունքներու մէջ բնակող Աստուածը փառաւորենք մաղթելով որ երկրի վրայ ապրող բոլոր ազգերու միջեւ խաղաղութիւն տիրէ եւ մարդկութիւնը անցընէ իր օրերը հազիստ եւ խաղաղ պայմաններու մէջ:

Զեզ եւ մեզ աւետիս . Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ:

Օրհնեալ է յայտնութիւնն Քրիստոսի:

ՇԱՀԷ Ա. ՔՀՅ. ԱԼԹՈՒՆԵԱՆ

ԱՆԱՌԱԿԻ ԿԻՐԱԿԻՆ

Սուրբ Ներսէս Շնորհալի Հայրապետի մեծ Պահէի երրորդ Կիրակին համար խմբագրած շարականը հիմք ունի Ղուկասի աւետարանին 15րդ գլուխը, ուր աւետարանիչը արձանագրած է Յիսուսի առակները կորսուած ոչխարի, կորսուած դրամի եւ անառակ որդիի մասին: Հայրապետը կը գրէ.

«Կ'օրհնենք իեզ անսկիզր Հայրը միածին Որդիին, զոր ողկեցիր կորսուած ոչխարը վերադարձնելու իր փարախէն: Դարձուր մեզ եւս մեր մեղեներէն քու որդիի չարչարանքներուն միշոցաւ»:

«Քեզ կը գովենին, ով Բան (Յիսուս) եւ լոյս, որ վերականգնեցիր քու տէրունական պատկերը նրագի լոյսով: Մեզ ալ՝ որ մեղքի մէջ ինկած ենք, կանգնեցուր քու սուրբ չարչարանքներուն միշոցաւ»:

«Կը բարերանենք իեզ, ով Հօր փառակից նշմարիտ Հոգի, դուն

նորոգեցիր մեզ որ առաջին Աղամի մեղքով ծածկուած էինք, նորոգէ մեզ մեր մեղեներէն քու նորոգիչ շնորհին միշոցաւ»:

Յիսուսի առակները՝ խօսուած մասնաւորարար կորսուածներու մասին, կը ներկայացնեն յուզիչ պատկերը անոր՝ որ իր դրամը կը կորսնցնէ: Անիկա չի յիշեր թէ ուր պահ դրած է իր դրամը: Այն հովիտին՝ որու ոչխարներէն մին գլուխը առած բաժնուած է հօտէն եւ կորսուած է: Այն հօր՝ որու զաւակը այլեւս չուզեր իր հօրենական տունը բնակիլ, կը պահանջէ որ հայրը իրենց ինկած ժառանգութիւնը տայ որպէս զի գլուխը առնէ եւ հեռանայ տունէն:

Ի՞նչ կը նշանակէ կորսուիլ: Ինչպիսի՞ց ցաւ եւ տառապանք կը զգայ կորսուողը եւ կամ կորսնցնողը: Որո՞ւ ցաւը աւելի խոր է:

Առաջին պատկեր:

Մտածեմ: Ընտանիք կը կազմես եւ զաւակ կը ծնիս: Ան կը հասնի տարիքի մը երբ բարձրագոյն ուսումը շարունակելու համար ուրիշ ժաղաց պէտք է երթայ: Անոր մեկնումը տեսմերով աչքերդ արցունելով կը լեցուին: Առաւել՝ տունիդ մէջ զաւկիդ յատկացուած ննջասենեակը կը պարպուի: Կը մտնես այդ սենեակէն ներս, զաւակդ հոն չէ, տունէն հեռացած է: Աչքերդ դարձեալ արցունելով կը բրջուին: Այս ժամանակաւոր բաժանումն իսկ զաւակ կորսնցնելու չափ ցաւ կը պատճառէ հոգիդ, բող որ երէ յանկարծ երիտասարդ տարիքին արկածով կամ հիւանդութեամբ մահանայ:

Երկրորդ պատկեր:

Ընտանիօֆ արծակուրդի կ'երթավ ակնկալելով յիշատակելի եւ հանելի օրեր անցնել: Յանկարծ կը նկատես որ դրամապանակդ գողցուած է: Հոգեկան աննկարագրելի տագնապի վայրկեաններ կ'ունենաս: Այնպէս կը բուի որ այս պարագային դրամդ բացառիկ արժէք ստացած է մտքիդ մէջ: Տակնուվրայ կ'ըլլաս: Ահա, ցաւը դրամ կորսնցնելուն: Կը զգաս որ աշխարհը փուլ եկած է վրադ:

Երրորդ պատկեր:

Վարչական պաշտօնեայ ես կազմակերպութեան մը մէջ: Կը նկատես որ անդամներու թիւը աւելնալու տեղ կը պակսի:

Մնացորդներէն շատերն ալ իրենց յատուկ պատճառներով կը ճգեն եւ այլեւս չեն մասնկացիր ձեռնարկներու: Դրամապէս ալ չեն օգներ: Կը մտածես եւ կը մտահոգուիս: Ի՞նչ է պատճառը այս կացութեան: Կ'ուզես իմանալ թէ ինչու կը հեռանան: Ի վերջոյ երէ այս շարունակուի կրնաս պաշտօնէ հանուիլ:

Յիսուսի խօսած առակներուն մէջ հովիւը չանք չի խնայեր, կ'երթայ իր

կորսուած ոչխարը փնտոելու, գտնելու եւ հօսին վերադարձնելու: Դրամ կորսնցնողը կահ կարասիները կը տեղափոխէ կորսուած դրամը գտնելու համար: Իսկ հեռամալով կորսուած որդիի հայրը կը կենայ տան դրան առջեւ ողջագուրելու եւ սրտագին ընդունելու կորուստէ վերադարձող զաւակը:

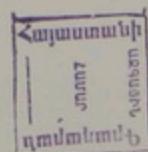
Ո՞վ է այն անձը որ նման փորձառութիւն մը չէ ունեցած իր կեանքին մէջ: Եւ ամէն անզամին ալ զգացած չըլլայ ննշումը իր հոգիին վրայ որ մղէ զինք հարց տալու թէ ինչո՞ւ այս կը պատահի: Հարցումին պատասխանը երկու ձեւով կրնանք գտնել:

Առաջին մենք զմեզ կրնանք յուսահատութեան յանձնել եւ առանձնանալ մեր մենութեան մէջ եւ կտրել մեր կապերը ամէնուն հետ, ըլլան անոնք ընտանիքի անդամ, բարեկամ, դրացի, եւայլն:

Երկրորդ կրնանք բանալ մեր մտքի եւ հոգիի աչքերը Աստուծոյ լրյուին եւ փորձել իմանալու թէ աւելի ինչ կրնանք ընել կորուստին պատճառով ժիտական զգացումները փոխելու դրականի, որպէս զի նոր եռանդով կարենանք եղել փնտուտուին՝ գտնելու կորսուածը:

Փնտուուածը գտնելէն ետք միայն պիտի անդրադառնանք որ տարուած աշխատանիքին բարւով լուծումը մեզ այնքան պիտի երշանկացնէ: Վերադարձուած ոչխարը, կորսուած դրամին գիտը եւ անառակ որդիի վերադարձ առիթ պիտի ըլլայ խրախնանք սարքելու: Եւ Յիսուս կ'ըսէ: «Երկնիքի հրեշտակները այնքան պիտի ուրախանան երը տեսնեն մեղաւորի մը վերադարձը իր հօր տունը»:

Մեծ Պահէի տեւողութեան ամենակարեւոր գործը ուրեմն, որուն պէտք է ձեռնարկնել, նշումըն է թէ ի՞նչ

տեսակի յարաբերութիւն ունինք մեր երկնաւոր Հօր եւ Յիսուս Քրիստոսի հետ: Ո՞րքանով կը հետեւինք անոնց ցուցմունքներուն զորս պիտի գտնենք արձանագրուած Սուրբ Գիրքին մէջ: Հայրապետներու կողմէ հաստատուած ուղղութիւնը ո՞ր չափով կ'ընենք մերը, ճշտելու համար մեր կեանքի ճամրան: Եւ կամ կը յամառի՞նք մեր կեցուածքին մէջ, մերժելով ամէն հրաւէր վերադարձի մեր սխալ ճամրաներէն, նախընտրելով ապրիլ օտարութեան մէջ, անտէր, անտիրական:

Մարդ արարածը աշխարհի երեսին դրուած է ապրելու եւ ստեղծելու իր

նմաններուն հետ: Ան ընկերային կեանքի համար ստեղծուած է եւ ոչ թէ առանձնական գոյութեան համար: Հետեւարար, երջանիկ պիտի ըլլայ ան որ դուրս կու գայ իր մութ ժարայրէն, իր կորսուածութենէն, եւ ձեռք կու տայ՝ միտքով եւ հոգիով, եւ կ'իրագործէ իր ճակատագիրը ըստ աստուածային պատկերին որ կնեռուած է իր հոգիին վրայ նոյնինքն Հայր Աստուածմէ:

Եկէֆ որ գտնենք մենք զմեզ Աստուծոյ տան մէջ, ուր իր Սուրբ անունը կը փառաւորենք եւ իրեն երկրպագութիւն կ'ընենք:

ՇԱՀԻ Ա. ՔՀՆՅ. ԱԼԹՈՒՆԵԱՆ